



Klinika ARVET

- komplexní péče o malá zvířata -

Vrcovická 2227, 39701 Písek, tel.: 382 215 038, mobil: 603 496 589_

Pořídili jste si kotě. A víte co dál?

Během četby následujících stránek pozná nový chovatel kočky hlavní úskalí, jež ho čekají při soužití s tímto velmi svérázným domácím mazlíčkem. Při první návštěvě veterinární ordinace jste byli určitě zavaleni informacemi o chovu a možných zdravotních problémech Vašeho „tygra“ a jistě Vám toto krátké shrnutí přijde vhod. V následujících odstavcích krátce pojednáme o problémech souvisejících s pořízením kotěte, vakcinací, odčervením a krmením. V případě Vašeho zájmu o podrobnější informace nás kontaktujte a domluvte si konzultaci na naší klinice. Rádi Vám poradíme.

1) Pořízení kotěte

Předem je nutno říci, že kočku si nevybíráte Vy, nýbrž ona si vybere Vás. Nejčastější cestou, jak si správná kočka vybírá své ošetřovatele je nenadálý příchod do jeho domácnosti. Ráno stojí za dveřmi, bez vyzvání vchází dovnitř a shání se po něčem k zakousnutí. Od této chvíle je „Vaše“. V případě, že jste pro kotě někam vyrazili, a máte možnost výběru mezi několika sourozenci, chytit se nechá stejně vždy pouze to, které si Vás vybralo. Karty jsou prostě předem rozdány. Jestliže si pořizujete kotě čistokrevné, ptejte se chovatele na zdravotní stav jeho rodičů a sourozenců. Všimněte si prostředí, ve kterém jsou kočky chovány, čím jsou krmeny, jak se chovají. U perských koček si všimněte stavu srsti ostatních koček. V chovech perských koček je časté plísňové onemocnění kůže a srst může být matná, na některých místech dokonce vypadaná. Seriózní chovatel by Vám měl případné problémy a úskalí sdělit. Některé chovy jsou také testovány na přítomnost závažných kočičích viróz (FeLV, FIV), i když to je u nás zatím vzácný jev.

Při přebírání kotěte kontrolujte stav kožního pokryvu. Zástupy rejdicích blech, vypadávající bleší trus (malé černé tečky pod kořátkem) a matná suchá srst nesvědčí o vysokém hygienickém standardu v chovu. Otevřete kotěti tlamičku a podívejte se, zda má dobře utvářené měkké patro. Kořátko by mělo mít čisté oči bez výtoku a nálepů v okolí víček. Přítomnost těchto problémů svědčí o možné infekci herpesvirem a kalicivirem, což jsou mnohdy obtížně řešitelná onemocnění s možností opakovaných propuknutí v budoucnosti. Zkontrolujte okolí konečníku. Znečištěná zád' potřísněná průjmovitými výkaly a horší výživný stav kotěte ukazuje na možné napadení škrkavkami nebo onemocnění střev virového původu. Prohmatejte kořátko břicho. Malá bulka v oblasti pupku je pupeční kýla. Tento problém je třeba odstranit drobným chirurgickým zákrokem.

Pokud si pořizujete kotě čistokrevné a při koupi zjistíte některý z předchozích problémů, mělo by to být zohledněno v kupní smlouvě. Poctivý chovatel by v ideálním případě měl s prodejem nemocného kotěte vyčkat, zajistit pro něj veterinární ošetření a prodávat až kotě zdravé, v dobré kondici. Pokud tomu tak není, žádejte slevu.

Po příchodu kotěte do domácnosti budete asi překvapeni jeho velmi rychlou adaptací na nové prostředí. Většina koťat se velmi rychle naučí používat kočičí toaletu, vyhledá si nejvhodnější místo k odpočinku a spolehlivě lokalizuje své misky s krměním. Po bytě se kotě pohybuje sebejistě, jako kdyby tam bylo dříve než Vy. Není místa, které by před ním zůstalo uchráněno. Kočky jsou výborní skokani a dříve či později se šplháním a skoky dostanou i na 2 m vysokou kuchyňskou linku. Potraviny je třeba zavírat, když je necháte na stole, po příchodu najdete svého miláčka jak vylizuje zbytky guláše na plotně. Nebude chápat Vaše rozčilení !! Pokud kočka žije pouze v bytě, pořídte jí škrabadlo. Zabráníte tak destrukci svého nábytku.

2) Odčervení

Kotě by mělo být odčerveno poprvé ve věku 14 dní a poté každých 14 dní až do věku 3 měsíců. Poté 1x měsíčně do půl roku a dále již 3-4x do roka. K odčervení malých koťat je vhodné použít speciální pastu, která škrkavky nezabije, pouze ochromí a ty potom odcházejí ze střeva nerozložené. V případě rozkladu ve střevě totiž vznikají jedovaté toxiny, pro kotě nebezpečné. U větších koťat a dospělých koček lze použít pastu, tablety nebo vysoce moderní přípravek **Stronghold**, který se aplikuje ve formě kapky na kůži, vstřebá se a působí 1 měsíc proti škrkavkám, blechám, kožním a ušním roztočům. Jeho cena je sice vyšší, ale kombinovaný účinek, dlouhodobé působení v průběhu celého měsíce a aplikační forma kočku nestresující jsou velmi výhodné.

Proč je nutné tak často odčervovat? Důvodem je vysoká promořenost koťat škrkavkami. Ty jsou v těle dospělé kočky opouzdřené ve tkáních ve formě larviček a „spí“. V případě březosti a porodu se larvičky uvolňují, dozrávají ve střevě kočky v dospělé jedince, kteří vylučují vajíčka infikující koťata žijící v prostředí s matkou. Jiné larvičky se vylučují mlékem matky a infikují koťata při sání. V těle koťat se larvičky opět ukládají v tkáních a orgánech (svaly, ledviny, játra) a dokud si kotě proti nim nevytvoří imunitu, putují do střeva, kde dozrávají a dále promořují prostředí vajíčky. Opakovaným odčervěním proto průběžně likvidujeme parazity přicházející do střeva a zabraňujeme promoření prostředí. Výhodný je v tomto ohledu přípravek **Stronghold**, který nejen že působí nepřetržitě celý měsíc, ale ničí i larvičky ve tkáních. Navíc hubí i blechy a roztoče. Odčervění tímto preparátem vřele doporučujeme. Proti blechám používáme kromě **Strongholdu** také preparát **Frontline**. Existuje také v aplikační formě kapky (spot on) a nebo spreje. Sprej však pro kočku nedoporučujeme, neboť jej bytostně nesnáší. V případě použití jakéhokoliv spreje se procedura mění v rodeo, teče Vaše krev a dům se otřásá v základech. Také odčervování tabletami probíhá mnohdy za dramatických okolností.

3) Očkování

Vedle odčervování je základním aspektem preventivní péče o kočku. Spektrum chorob, proti kterým je možno kočku očkovat je poměrně široké. Závisí na dostupnosti vakcín a významu jednotlivých infekcí pro život kočky. V současné době existují také velmi vážné virové infekce, proti nimž nelze kočku vakcinací spolehlivě chránit. Pojednejme tedy o významu vakcinace a našich možnostech.

Pokud chceme zajistit spokojený život našemu čtyřnohému příteli, je vakcinace nezbytná. Z důvodu ochrany lidské populace před vzteklinou by u nás měli být masožravci, tedy i kočka, každoročně proti vzteklině vakcinováni. Je to zákonná povinnost. Pokud chceme ochránit kočku před viry a bakteriemi útočícími z prostředí, je vhodné vakcinovat i proti dalším chorobám.

Základní vakcíny obsahují nejčastěji trojici virových antigenů: herpesvirus, kalicivirus, parvovirus. První dva způsobují onemocnění lidově nazývané kočičí rýma. Kořata jsou na ni nejnáchylnější a mohou i umírat. Zvláště herpesvirus je nebezpečný, neboť i po překonání onemocnění zůstává trvale v organismu a při oslabení propuká problém znovu. Infikovaná kočka tak může celoživotně vylučovat virus z těla. Při těžkém průběhu může nezvratně poškodit oči a nosní dutinu, takže postižený jedinec trpí stále rýmou a výtoky z očí. Kalicivirus způsobuje podobné, o něco mírněji probíhající onemocnění. Parvovirus způsobuje u mladých koček smrtelné průjemovité onemocnění. Je proto nezbytné držet kočku v imunitě alespoň proti těmto 3 patogenům. Některé vakcíny chrání kočku také proti chlamydióze, což je bakteriální infekce komplikující průběh kočičí rýmy. Je potencionálně přenosná i na člověka, zvláště na oslabené jedince. Další vakcíny chrání kočku proti leukémii (FeLV virus). Jde o velmi vážné, bez výjimky smrtelné onemocnění, projevující se dlouhodobým chřadnutím, vznikem nádorů a přidružených infekcí a končící úhynem. Zodpovědný chovatel by měl chránit kočku také proti této infekci. U nás na klinice používáme řadu vakcín Fel-O-Vax od americké firmy Fort Dodge. Existuje ve třech variantách: PCT chrání proti herpesviru, kaliciviru a parvoviru, IV kromě výše uvedených také proti chlamydióze a IV Lv/K navíc proti leukémii. Vyberte pro svého přítele některou z těchto kombinací a vakcínu proti vzteklině. Existují bohužel také infekce, proti nimž nelze kočku spolehlivě chránit. Jedná se především o infekci virem FIV. Je příbuzný lidskému HIV, ale přenos z kočky na člověka nebo obráceně u HIV je nemožný. Kočky si jej předávají kousnutím. Nemoc se vyskytuje proto u starších nekastrovaných kocourů, kteří žijí bojovným životem. Nejlepší prevencí je proto kastrace. Další vážnou infekcí je kočičí peritonitida (FIP). Proti tomuto smrtelnému onemocnění existuje vakcína, která se aplikuje do nosu, ale kočku 100% nechrání. Chráněnost je ve skutečnosti mnohem nižší. Naštěstí není toto onemocnění příliš rozšířené a vyskytuje se hlavně v koloniích volně žijících koček.

Základní vakcinační schéma je u kočky 9. a 12.týden věku. Tradičně se kotě vakcinuje některou z výše uvedených kombinací ve stáří 9.týdnů, ve 12.týdnu se tato kombinace opakuje a přidává se vztekлина. Pokud je již kotě starší 3 měsíců, nebo poprvé očkujeme dospělou kočku, je schéma totožné: aplikuje se 2x v rozmezí 3 týdnů kombinovaná vakcína a v jednom z těchto termínů se přidává vztekлина. Následující přeočkování je vždy 1x za rok kombinovanou vakcínou a vzteklinou. Mezi chovateli psů a koček převažuje občas názor, že starší zvířata není třeba očkovat. Je to omyl, ve stáří klesá obranná schopnost organismu a zvíře se infekcím brání hůře, podobně jako starší lidé. Je proto nutné očkovat i starší zvířata.

Vakcinace je nejsnazší a nejlevnější ochranou proti vážným zdravotním problémům našich koček!!! Je vždy mnohem levnější než případná diagnostika a léčba konkrétních onemocnění, pokud je jejich léčba vůbec možná.

4) Krmení

V krmení koček existuje oproti psům několik zvláštností. Předně je kočka mnohem větší labužník a ne vše, co voní a chutná psovi, je pro kočku přitažlivé. Některé kočky preferují pouze určitou značku krmiva, jiné vyžadují časté střídání. Kočka potřebuje po celý život zhruba stejný přísun kalorií a bílkovin, ve stáří tedy její potřeba neklesá. Vyžaduje o něco více bílkovin než pes, potřebuje dodávat taurin, který neumí vyrobit v těle. Nemůže tedy dostávat psí granule. Nejjednodušší formou krmení kočky je granulovaná strava. Má to však háček. Ne všechny kočky granule pojídají, a i ty ochotné si občas rády smlsnou na nějakém pamlsku. Při výběru granulí doporučujeme sázet na ověřené výrobce, jejichž výzkum v oblasti kočičí výživy trvá již řádku let (Iams 55 let). Výrobky renomovaných firem, jako např. **Iams, Hills, Purina**, jsou sice o něco dražší, než jiná kočičí krmiva, nicméně náklady na denní dávku jsou díky malému objemu kočkou spotřebovaného krmiva zanedbatelné. Navíc ve výrobcích těchto

firm je skutečně vše, co je deklarováno na obalu. Při úvahách o koupi levného krmiva v supermarketu je vhodné si uvědomit, zda je za danou cenu možné nakoupit skutečně kvalitní surovinu, přidat tam potřebné vitamíny a minerály a vytvořit z toho granule. U některých „cenových bomb“ je to skutečně utopie.

Kočky odmítající granule je možno uspokojit nabídkou kočičích kapsiček. Výborné kapsičky ve spektru veterinárních diet nabízí např. firma **Waltham**. Jestliže má kočka nějaký zdravotní problém vyžadující dietní opatření, volíme na klinice tuto značku. Pouze ojedinělí gurmáni tuto lahůdku odmítají.

K pití nabízíme kočce čistou vodu. Je nutno ji často vyměňovat. Některé kočky pijí nejraději přímo z kohoutku. Na trhu jsou k dispozici také napaječky s tekoucí vodou, jejíž příjem kočky preferují. Ne všechny kočky snášejí dobře mléko. Poznáte to při odstraňování mazlavé páchnoucí neforemné hmoty z kočičí toalety.

Častým zdravotním problémem starších koček je obezita. Často je způsobená nízkou aktivitou a krmením kočky zbytky od našeho stolu. Nedávejte proto kočce Vaše jídlo.

Kočce je možno nasypat denní krmnou dávku do misky a předložit ráno. Většina koček chodí častokrát během dne k misce a pouze si „zobne“. Takto zkonzumuje svou dávku do večera. Jestliže má kočka dojedeno již během dne a atakuje pytel s krmením nebo ledničku, je vhodné denní dávku rozdělit do 2 dílů a podávat ji po 12 hodinách. Pokud kočka nehubne, nezvyšujeme krmnou dávku. Pokud přibírá na hmotnosti, lze ji naopak trochu snížit. Příjem krmiva je individuální a proto se nelze paušálně řídit údaji na obalu.

5) Kastrace

Možná se Vám zdá předčasné mluvit o kastraci v době pořízení kotěte. Rozhodnutí pro tento zákrok je však vhodné udělat již nyní a ve správné době jej provést. Jestliže jste si pořídili kotě za účelem dalšího chovu, pak je samozřejmě následující odstavec v tuto chvíli nezajímavý. Po ukončení reprodukčního období však bude opět aktuální.

Kastrací rozumíme chirurgické odstranění pohlavních žláz u jedinců samčího i samičího pohlaví. U kocourů se odstraňují varlata, u koček vaječníky.

Důvody pro kastraci jsou několikeré. Především jde o prevenci „populační exploze“. Kočky jsou zvířata velice plodná a v ideálním případě je 1 samice schopná odchovat až 4 vrhy za rok. Pokud chceme zabránit nekontrolovatelnému množení koček v chovu, je vhodné vybrané jedince kastrovat. Individuálně v bytě žijící kocour začíná v období pohlavní dospělosti (kolem 7.měsíce stáří) intenzivně zapáchat. Pokud má přístup ven, začíná se toulat, svádí souboje, uskakuje pod koly aut, vyhýbá se kulkám myslivců i bezcitných sousedů, kličkuje před čelistmi všudypřítomných psů. Nedožije se většinou vysokého věku. Kastrací jej lze těchto nepříjemností uchránit. Nestává se z něj líný morous, není vyvržen ze společnosti, pouze se drží více domácího krbu a obydlí opouští na kratší období. Navíc nešíří do okolí velmi intenzivní čpavý zápach, jímž je domácnost nekastrovaného kocoura hustě prostoupena. U koček má kastrace také zdravotní důvody. Nekastrované kočky mají vyšší pravděpodobnost vzniku zánětu dělohy, nádorů mléčné žlázy a také některých hormonálních onemocnění. Po kastraci navíc nemůže dojít k nechtěnému nakrytí ani ke komplikovanému porodu.

Zákrok u kočky i kocoura není nikterak složitý a většina zvířat jej velmi dobře snášejí. Nejvhodnější období pro provedení kastrace je po dosažení věku 7.měsíců. V této době je již kočka dorostlá téměř konečné velikosti, hormonálně dozrávající a z hlediska anestezie nejméně riziková.

SHRNUTÍ:

- 1) Pořídíte-li si kotě, navštivte s ním co nejdříve veterinárního lékaře, aby jej prohlédl a požádejte ho, aby Vám vytvořil vakcinační a odčervovací schéma, podle kterého budete postupovat.
- 2) Nechte si poradit jaké krmení je pro Vaše kotě ideální a vhodné a dodržujte vhodné dávkování a krmný režim.
- 3) Pokud jste si pořídili kočku a není Vaším cílem stát se chovatelem a chovat koťata, a nebo už pro vyšší věk kočky s chovem končíte, nechte ji vykastrovat. Čím dříve, tím lépe, ideální čas je po dovršení 7.měsíce věku. Také kocoury, nemají-li se stát plemeníky, je možno kastrovat v 7. měsíci.

Personál Kliniky ARVET Vám přeje hodně radosti a úspěchů při výchově Vašeho koťátka. Těšíme se na Vaše návštěvy a doufáme v úspěšnou spolupráci při řešení běžných i neobvyklých starostí Vašeho miláčka.



Klinika ARVET

- komplexní péče o malá zvířata -
Vrcovická 2227, 397 01 Písek

MVDr. Jan Slabý,
MVDr. Kateřina Skalová

MVDr. Kateřina Slabá
MVDr. Martin Jehlička

Ordinační hodiny:	pondělí, středa, pátek	8-11	14-18
	úterý, čtvrtek	8-11	14-17
	sobota	9-11	

tel.: 382 215 038

mobil: 603 496 589